

ANALIZA POSLOVANJA ZA PRETEKLO LETO

Dobro smo gospodarili

Nadalj. s 1. strani

no pozornost, saj so razmerja v delitvi eden pomembnejših kazalcev poslovanja v letnem obdobju. Delitev družbenega proizvoda v korist sredstev za razširjeno reprodukcijo ob istočasnem relativnem zastojanju sredstev za osebno ter splošno in skupno porabo je eden temeljnih ciljev srednjeročnega družbenega načrta občine. Le tako je namreč možno v gospodarstvu ustvariti zadostna lastna razvojna sredstva, denar za investicije v razširjeno reprodukcijo, ki edina omogoča napredek. Analiza ugotavlja, da je v primerjavi z letom 1978 delež sredstev za razširjeno reprodukcijo pora-

sel za dobri dve indeksni točki in znaša 26,9 odstotka. Ob tem, ko se je delež osebne porabe znižal za 2,5%, to je na 28 odstotkov družbenega proizvoda, pa še vedno malenkostno narašča delež splošne in skupne porabe, ki že znatno presega s srednjeročnim planom razvoja zastavljeni cilj – to pa kaže tudi smer nadaljnjih prizadevanj za krepitev materialne osnove združenega dela.

Razpoložljiva naložbena sredstva gospodarstva so se v primerjavi z letom 1978 povzela za 66 odstotkov, kar je izjemen porast in zelo razveseljivo dejstvo, saj je prosta in čimvišja akumulacijska sredstva

omogočajo gospodarstvu razvoj in razširjeno reprodukcijo ter hkrati zmanjšujejo njegovo odvisnost od dopolnilnih bančnih sredstev.

Ob zaključku lahko ugotovimo, da se je bežigraske združeno delo že v preteklem letu obnašalo stabilizacijsko; bili smo dobri gospodarji. Ta hvala seveda ne pomeni, da smo lahko v tem letu, ko so pogoji gospodarjenja še zaostreni, brez skrbi. Prav nasprotno: glede na ugodne startne pogoje v stabilizacijskem letu se moramo vsepovsod še toliko bolj potruditi, da bomo lahko tudi ob letu s takim zadovoljstvom prebrali analizo gospodarjenja.

Ker pa je povsod, kjer je kaj dobrega, tudi kaj slabega, navedimo še tale podatek: 12 organizacij združenega dela v letu 1979 po kriteriju uspešnosti na osnovi akumulativnosti ni doseglo normalnih poslovnih rezultatov, poslovale so z motnjami. Gospodarski položaj je izrazilo slab v naslednjih: Unis Tovarna opreme Savlje tozd Eko, Lesnina tozd Notranja trgovina na debelo, sozd Astra DO Astra-Maloprodaja, Inex Adria Aviopromet. Te ozd morajo izdelati programe za odpravo motenj, pri iskanju ustreznih rešitev pa jim bodo na pomoč priskočile tudi delovne skupine izvršnega sveta. V dvanajstih izmed njih so se: Elma tozd Gospodinjki aparati, Obrtna zadruga Železopromet, Jub, Ferromoto tozd Kolesar, sozd Astra DO Zunanja trgovina, Elektrotehna tozd Elex, ABC Pomurka GPC Laguna in Slovenija avto DO Avtomerkur tozd Servis Bežigrad.

Zgoraj smo zapisali, da je ob dobrem vedno tudi kaj slabega. Drži pa tudi obratno, zato ob naštevanju organizacij z motnjami pove, mo že to, da se je njihovo število od začetka lanskega leta stalno zmanjševalo: s 23 na 13 ob devetmesečju in 12 ob koncu leta.

STANE DROLJC

SEJA STANOVANJSKE SKUPNOSTI

Malo težko, pa je le šlo

Pregovor, da gre v tretje rado, so delegati zbora uporabnikov bežigraske stanovanjske skupnosti prikrojili nekoliko po svoje, da se zdaj glasi: »V četrto gre rado!«. To je tudi odgovor vsem dvomljivcem, ki so namigovali, da seja zbora uporabnikov tudi četrtič ne bo sklepčna. Kje pa, kar 64 do 79 delegatov se je vendarle nekje globoko v sebi zavedalo svoje odgovornosti pred tistimi, ki so jih izvolili, in so prišli na sejo. Akcije sindikata in številni telefonski pozivi, prošnje in molodovanja administrativnih delavcev stanovanjske skupnosti, z njihovo odločitvijo, da grejo na sejo, nimajo skoraj nič. In tako so delegati lepo staknili glave, povedali svoje o že precej zastaralih gradivih in se zadovoljni razšli. Seveda, samo do prihodnje seje, ko bodo sklepni prvič (zelo težko), drugič (težko), tretjič (mogoče) ali četrtič (ja, v četrto gre rado!).

STANE DROLJC

POROČILA O POSLOVANJU

So šli žejni čez vodo?

Ob zaključku poslovnega leta, torej pred sprejemom zaključnih računov, so delavci dolžni oceniti poslovno uspešnost svoje organizacije združenega dela, saj le tako lahko postanejo odgovorni gospodarji svojega dela ter temeljni nosilci ustvarjanja, pridobivanja in razporejanja dohodka. V ta namen mora poslovodni organ pripraviti informacijo oziroma poročilo o gospodarjenju, ki mora vsebovati razumljive in strokovne podatke o poslovanju. Podatki morajo biti prikazani primerjalno tako s planom kot s podatki iz prejšnjih let in z informacijami o stanju sorodnih in dohodkovno povezanih ozd. Vsebovati mora podatke o vzrokih, ki so vplivali na rezultate poslovanja, posebej pa kritično oceno lastnih naporov za uspešnejše gospodarjenje in oceno vseh možnih posledic različnih predlogov, do končne delitve ustvarjenega dohodka in čistega dohodka. Ob analizi go-

spodarjenja v preteklem letu je oddelek za gospodarstvo občinske skupščine ocenil tudi poročila, ki jih je posredovalo 132 organizacij združenega dela. Pokazalo se je, da so poročila še vedno izdelana premalo konkretno in razumljivo, večinoma vsebujejo le številčno prikazovanje uspešnosti gospodarjenja, premalo so razčlenjena in preslabo obrazložena. Tako prav gotovo niso zadovoljiva osnova delavcem za obravnavanje in ocenjevanje poslovanja organizacij združenega dela, to pa seveda do neke mere še vedno pomeni odtujenost delavcev od neposrednega odločanja. Tako, na primer, v poročilih skorajda nista omenjena skladnost zaposlovanja z načrtano kadrovsko politiko in upoštevane minimalnih življenjskih standardov pri zaposlovanju; gibanje zalog, surovin in končnih izdelkov so podrobneje obravnavali le v 20 ozd od 54, ki bi

morale temu področju posvetiti posebno pozornost; le 24 organizacij od 58, katerih poslovanje zajema tudi odnose s tujino, se je v poročilu posvetilo ukrepom in možnostim za trajnejšo usmeritev v izvoz ter njegovo povečanje. Analiza strukture porabljenih sredstev je številčno prikazana v vseh obravnavanih poročilih, gibanje in struktura materialnih stroškov pa sta kritično ocenjena le v 36 poročilih.

Vse to kaže, da so v marsikateri delovni sredini sicer formalno bolj ali manj zadovoljili Zakonu o združenem delu, delavci pa so morali le žejni čez vodo. Po mnenju oddelka za gospodarstvo pa so dobra poročila pripravili v naslednjih ozd: Belinka, ČGP Delo, Dinosa, Geološki zavod, Jub, Unitek, Yugocryl, Inštitut za ekonomska raziskovanja in Center za gospodarsko svetovanje.

Denar, ki ga bodo za nazaj plačali etažni lastniki stanovanj, bodo porabili za financiranje priključitev BS-3 in BS-7 na zemeljski plin, med ostalimi odhodki pa velja omeniti tudi sredstva hišnih svetov za manjša vzdrževalna dela tekočega vzdrževanja. Posamezni hišni sveti imajo na računih resda majhne zneske, skupna vsota pa je dovolj velika, da bi ob združenju denarja lahko hišni sveti opravili tudi večja dela in tako preprečili padanje vrednosti denarja na računih. Hišni sveti bodo morali o tej možnosti dobro razmisliti, saj jim bo pomagala rešiti številne probleme.

O tako zastavljenem predlogu finančnega načrta za leto bodo odločali delegati skupščine na aprilski seji.

VZEMI SI ČAS NE ŽIVLJENJA

Ob desetih zvečer je takihle prizorov pred tovarnami več kot preveč. Vsakomur se pač mudi domov in v naglici pozablja, da je na videz dobro razsvetljena cesta zelo nevarna. Promet je v tem nočnem času redke, marsikdo požene avto hitreje, kot je potrebno, svetloba cestnih svetilk pa je kaj lahko varljiva. Nesreče so ponoči zelo pogoste, običajno s hudimi posledicami. Zato res ne kaže izlživati že tako prepogostih nesreč še z nepredvidnim nočnim prečkanjem ceste.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SRS

Precej težav v družbenih dejavnostih

Več denarja bodo morali nameniti za razširitev materialne osnove dela

Oddelek za družbene službe bežigraske občinske skupščine je pripravil analizo poslovanja ozd družbenih dejavnosti v občini, ki so jo člani obravnavali sočasno z analizo poslovanja gospodarstva za Bežigradom. Analiza še vedno pomeni začetne korake pri spremljanju družbenih dejavnosti, zato še ni tako popolna kot analiza poslovanja gospodarstva, pa vendarle daje dobro sliko stanja.

Štirideset organizacij s tega področja je v preteklem letu pridobilo skoraj 831 milijonov dinarjev celotnega prihodka, od tega dobro polovico (54 odstotkov) s svobodno menjavno dela v samoupravnih interesnih skupnostih. Celotni prihodek je za tretjino večji od leta poprej, ker pa so se porabljena sredstva povečala za 39 odstotkov, sta se dohodek in čist dohodek povečala relativno manj kot celotni prihodek.

Del čistega dohodka, namenjen za osebne dohodke, se je v primerjavi z letom 1978 povečal za 29 odstotkov, zato bodo morali v ozd družbenih dejavnosti letos dosledno upoštevati dovoljeno 16 odstotkov višjo gmoto sredstev za osebne dohodke. Lani so za skupno porabo namenili 26 odstotkov več denarja kot leto prej – letos lahko znaša ta odstotek le 13, več denarja pa bo treba za razširitev materialne osnove dela, saj so lani za to namenili le 5 odstotkov od čistega dohodka.

V primerjavi z letom 1978 so nastale velike negativne razlike v poslovanju oziroma so družbena sredstva delili zelo nesorazmerno v ŠIG za vozniške motornih vozil, DDU Univerzum, DU Cene Štupar, Pionirski dom-Slovensko mladinsko gledališče, ZRI tozd Bolnišnica in tozd Inštitut za fizikalno medicino in rehabilitacijo ter VVO Rezke Dragar.

Zaposlovanje je naraščalo skladno z resolucijo po stopnji 2,5 odstotka, krepko pa so ta odstotek presegli v Zveznem centru za izobraževanje gradbenih inštruktorjev (18%), Zavodu intenzivni tečajji tujih jezikov (19%) ter Višji upravni šoli (20%). Visoka je bila tudi fluktuacija, v povprečju 13 odstotkov. Vzrokov je več, med poglavitne sodijo razmeroma nizki osebni dohodki, upokojitve in omejitve zaposlovanja upokojenecv, težki delovni pogoji in neurejene stanovanjske razmere. Največjo fluktuacijo delavcev so imeli v Pionirskem domu – Centru za kulturo mladitve (43%) in Gradbenem šolskem centru Ivana Kavčiča, Dom učencev (36%),

Zaradi bolniških in porodniških dopustov zaposleni niso delali 45.153 delovnih dni, pri tem tri ozd niso poslane podatkov. Težave so tudi s kvalifikacijsko strukturo zaposlenih: v vzgojnovarstvenih zavodih je nižja od zahtevane predvsem zaradi neusposobljenih varuhinj, v osnovnih šolah je bilo v preteklem letu kar tretjina neustrezno zasedenih del in nalog z zahtevano srednjo izobrazbo, še precej slabše pa je stanje v podaljšanem bivanju. V srednjih in poklicnih šolah je premalo visoko izobraženih kadrov, zato se šole odločajo za pogodbeno sodelovanje z zunanjimi sodelavci.

V poročilu je še veliko zanimivih ugotovitev, ki jim bomo namenili več pozornosti v prihodnjih številkah našega glasila (neusklajenim cenam v vzgojnovarstvenih organizacijah, neuresničenem planu družinskega varstva otrok, vprašanju popoldanskega varstva predšolskih otrok, družbeni prehrani v srednjih in osnovnih šolah, vprašanju prostorskih zmogljivosti v domovih, ki so še vedno porazne itd.).

Na žalost v poročilu niso povsod zajeti Zdravstveni dom Bežigrad, ZRI tozd Bolnišnica in tozd Inštitut za fizikalno medicino in rehabilitacijo, ki niso posredovali vseh potrebnih podatkov. Tako seveda prikaz poslovanja ozd družbenih dejavnosti ni celovit, pa se bodo morali odgovorni v omenjenih organizacijah v prihodnje bolj potruditi.